

REFERAT |KRS| Havnestyret (2015-2019) d. 31-01-2017

Møtedato Tirsdag d. 31. januar 2017 kl. 15:00

Møtested Havnestyresalen , Gravane 4, 3 etg.

Indholdsfortegnelse

Protokoll fra havnestyremøte 15.11.2016.....	3
Cruisekai Lagmannsholmen - status primo januar 2017.....	5
Landstrøm til ny cruisekai.....	7
Havnesamarbeid.....	10
Gatebruksplan Vestre Havn - Høringsuttalelse Kristiansand Havn KF.....	12

Sak 1/17: Protokoll fra havnestyremøte 15.11.2016

Vedlegg

Vedtak HAVNES, 31012017, Sak 1/17, Protokoll fra havnestyremøte 15.11.2016

20170118101609631.pdf

KRISTIANSAND
HAVN KF

Havnebygget – Gravene 4
Postboks 114, N-4662 Kristiansand
E-post: post@kristiansand-havn.no
www.kristiansand-havn.no
Foretaksreg.: NO 963 897 642 mva.

Telefon: +47 38 00 60 00
Telefax: +47 38 02 70 99
Bankgiro: 3000.07.02184

Døgnvakt:
Telefon: +47 38 00 60 10
Telefax: +47 38 00 60 23

Arkivsak-dok. 201700260-1
Saksbehandler Rita S. Floer

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
31.01.2017

Protokoll fra havnestyremøte 15.11.2016

Forslag til vedtak

[Protokoll fra havnestyremøte 15.11.2016 godkjent og signert.](#)

Halvard Aglen
Havnedirektør

Rita S. Floer
Konsulent

Sak 2/17: Cruisekai Lagmannsholmen - status primo januar 2017

Vedlegg

Vedtak HAVNES, 31012017, Sak 2/17, Cruisekai Lagmannsholmen - status primo januar 2017

Arkivsak-dok. 201608215-19
Saksbehandler Svein-Inge Larsen

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
31.01.2017

Cruisekai Lagmannsholmen - status primo januar 2017

Det vises til havnestyresak 47/16.

Offentlige tillatelser er gitt og prosjekteringen av selve kaien er i rute og arbeidstegninger foreligger. Prosjektering av infrastrukturen pågår og anbudsdokumenter vil bli sendt ut ultimo januar.

Fremdriften er i rute. Arbeidet med pullerter på land er ferdig med hensyn til å montere stålørspeler. Øvrig produksjon av pullerter er ikke kritisk for fremdriften.

Plastring av sjøbunnen er ferdigstilt for området hvor kaien skal ligge. Øvrig plastringsarbeid er ikke på kritisk linje. Den vil bli tatt opp igjen når avgravingsarbeidene øst for kaien er fullført. Avgravingsarbeidene er blitt mer omfattende enn forutsatt både med hensyn til mengde og vanskelighetsgrad på grunn av store bygningsdeler av armert betong i graveområdet.

Boring av stålpelele for selve kaien er i gang og pr. dato er det ikke registrert poretrykksendring som følge av peleboringen. Pr. dato er fremdriften på kaien i rute. Det er registrert borestans i to dager i januar på grunn av værforholdene.

Kontroll utført av entreprenør og uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse har ikke avdekket mangler eller avvik.

Noen av reservemidlene i budsjettet er benyttet for å dekke økning i avgravningsmengdene, plastringsområdet samt forsering som følge av for sent levert rammetillatelse

Forslag til vedtak

[Havnestyret tar saken til orientering.](#)

Halvard Aglen
Havnedirektør

Svein-Inge Larsen
Havneingeniør

Sak 3/17: Landstrøm til ny cruisekai

Vedlegg

Vedtak HAVNES, 31012017, Sak 3/17, Landstrøm til ny cruisekai

Arkivsak-dok. 201607182-21
Saksbehandler Trond Sikveland

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
31.01.2017

Landstrøm til ny cruisekai – søknad og avslag fra Enova

Kristiansand havn søkte Enova om tilskudd på 4,5 millioner til landstrøm til ny cruisekai. Det Søknaden tok sikte på 90 % finansering fra Enova, og resterende 10 % prosent fra Kristiansand Havn. Det vises til budsjett for 2017 med handlingsplan. Havnas søknad omhandlet ikke 60Hz omformer, men tiltak som ville vært økonomisk/rasjonelle å gjennomføre i forbindelse med bygging av ny cruise kai.

Kort fra innhold i søknaden om landstrøm til cruise-kaien.

Det søkes støtte til etablering av infrastruktur for fremføring av landstrøm i forbindelse med bygging av ny cruise- kai utenfor Lagmannsholmen i Kristiansand sentrum. Søknaden sendes nå da kontraktsforhandlinger for ny cruise- kai, etter anbudsrunde, er nært forestående.

Ny trafo/nettstasjon planlegges plassert ca. 80 meter fra ny cruise- kaikant og med samme avstand til container havna i sentrum. Det medfører at omsøkte tiltak både kan forsyne ny fremtidig ny cruise- kai og containerhavna i Kristiansand.

Søknaden omhandler

Lavspenning: 1200 kVA lavspenning ved ferdigstilling men klargjort for inntil 2,0 MW.

Høyspenning: Klargjøring av infrastruktur for fremtidig uttak av 11 kV, inntil 8,5 MW, 50Hz.

Det omsøkte beløpet omhandler ikke 60Hz omformer.

Avslag på søknaden

Den 14.12.2017 fikk Kristiansand havn avslag på søknaden sendt ENOVA.

Hvilke prosjekt av de 43 søknadene som fikk støtte fremgår av ENOVAS nettside.

Hva med landstrøm til ny cruisekai

På tross av avslag på søknaden vil det bli gjennomført følgende.

- Uttak av 1200 kVA, lavspent landstrøm vil bli gjort tilgjengelig
- Så langt det er økonomisk og rasjonelt mulig gjennomføres klargjøring. Det vil si legging av trekkerør, hensyn til plassering av fremtidig omformer og forberedelser for fremtidig forsyning av høyspent landstrøm til den nye cruisekaien og containerhavna.

Det er ytterst få cruiseskip som kan ta imot 50Hz landstrøm. Vår søknad omhandlet ikke 60Hz omformer, men de tiltakene som ble omsøkt ville være økonomisk og rasjonelle å gjennomføre i forbindelse med kai-byggingen for å tilby 50Hz høyspent landstrøm på linje med avtale inngått mellom de store havnene i Østersjøområdet.

Fra kalkyler i Oslo er det fremkommet investeringsbeløp på over 100 mill for å forsyne to cruiseskip samtidig med høyspent 60Hz landstrøm.

Historikk:

I første søknadsrunde som ENOVA gikk ut med fikk Kristiansand havn omlag 3,9 mill i tilskudd. Tilskuddet er brukt til:

- Kjøp av mobilt lavspent landstrømsanlegg, med 60 Hz omformer og ulike spenninger.
- Økt kapasitet i nettstasjon/trafo på Lagmannsholmen, kai 21
- Økt kapasitet ny kabling fra nettstasjon i Hampa og frem til Smiths kai utenfor gamle hampabygget der Daya 2 ligger på landstrøm
- Skjøtekabler, kabeltrommel, uttaksskap på kaikant, koplinger, plugges osv..
- Enkel transformator 400/690V som kan snus, ev. brukes som galvanisk skille eller transformere opp innspenningen til 690V på tilførselssiden av landstrømsanleggene der det bare kan tas ut 400V spenning fra nettstasjon.

Frist for sluttrapport er 31.01.2017.

Oppsummering.

De tiltakene som er gjennomført for tilsagn fra ENOVAS første søknadsrunde har medført vi ligger foran skjema sett opp mot handlingsplanen for landstrøm.

I EUs retningslinjer kreves landstrømkapasitet til cruiseskip på henholdsvis 12MW og 16 MW. De tilbakemeldingen vi har fått fra cruiseskipene ved kai i Kristiansand er at de vil klare seg med 5,5 til 7,5 MW da de så langt nord ikke har behov for å kjøre full aircondition som er meget effektkrevende.

Ut fra en kost-nytte betraktning og for å komme i gang vil retningslinjer som eksempelvis la til grunn en målsetting om å forsyne eksempelvis 80 prosent av cruiseskipene med landstrøm, redusert investeringskostnadene i omformer og anlegg betydelig. Med slik tilnærming måtte en samtidig akseptert andre løsninger for de cruiseskipene som har størst effektbehov. Samtidig med at det pågår en diskusjon rundt bruk landstrøm, diskuteres også bruk av alternative drivstoff som LNG til cruiseskip.

I havneområde nord vil fremføring og videre utbygging av landstrømforsyning være en naturlig del av videreutviklingen av havneavsnittet. Mye avhenger av hva Agder Energi kan tilby av kapasiteter hensyntatt det overordna forsyningsnettet.

Forslag til vedtak

[Satsing på landstrøm i Kristiansand havn videreføres i tråd med vedtatt handlingsplan.](#)

Halvard Aglen
Havnedirektør

Trond Sikveland
Eiendomssjef

Sak 4/17: Havnesamarbeid

Vedlegg

Vedtak HAVNES, 31012017, Sak 4/17, Havnesamarbeid

2017.01.31, Havnesamarbeid_endelig utkast til sak til HS.pdf

KRISTIANSAND
HAVN KF

Havnebygget – Gravene 4
Postboks 114, N-4662 Kristiansand
E-post: post@kristiansand-havn.no
www.kristiansand-havn.no
Foretaksreg.: NO 963 897 642 mva.

Telefon: +47 38 00 60 00
Telefax: +47 38 02 70 99
Bankgiro: 3000.07.02184

Døgnvakt:
Telefon: +47 38 00 60 10
Telefax: +47 38 00 60 23

Arkivsak-dok. 201510756-79
Saksbehandler Odd-Leif Berg

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
31.01.2017

Mulig havnesamarbeid mellom Arendal Havn KF, Kristiansand Havn KF og Mandal havn KF

Det vises til vedlegg. **Havnesamarbeid, sak til Havnestyret 31.01.2017 for drøftelse av hvordan vi skal ta saken videre.** I nevnte dokument er saksfremstilling, drøftelse og forslag til vedtak inntatt.

Forslag til vedtak

Havnestyret tiltrer havnedirektørens anbefaling, og stiller seg bak skisserte videreføring under konklusjoner.

Halvard Aglen
Havnedirektør

Odd-Leif Berg
Prosjektleder

Vedlegg:
Havnesamarbeid, sak til Havnestyret 31.01.2017 for drøftelse av hvordan vi skal ta saken videre.

Sak 5/17: Gatebruksplan Vestre Havn - Høringsuttalelse Kristiansand Havn KF

Vedlegg

Vedtak HAVNES, 31012017, Sak 5/17, Gatebruksplan Vestre Havn - Høringsuttalelse Kristiansand Havn KF

Notat - Gatebruksplan Kvadraturen og Vestre Havn.pdf

Arkivsak-dok. 201700244-1
Saksbehandler Mathias Bernander

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
31.01.2017

Gatebruksplan Vestre Havn - Høringsuttalelse Kristiansand Havn KF

Sammendrag

På bakgrunn av flere politiske vedtak om å begrense antallet gateparkeringer i sentrum av Kristiansand ble arbeidet med gatebruksplan for Kvadraturen satt i gang vinteren 2015/2016.

Planen nå er ute til offentlig ettersyn berører parkeringsanlegg som i dag eies av Kristiansand Havn. Det gjelder området rundt Smiths kai og kai 6. Hensikten med å fjerne parkeringsplassene er å åpne opp kaifronten for allmennheten og koble området opp mot Torvet og øvrige områder av Kvadraturen.

Kristiansand Havn har innvendinger til planen på to hovedområder.

1. Potensiell konflikt med havnetrafikk både på veg og bane
2. Tap av økonomiske inntekter for Kristiansand Havn KF

Vedlagt saksfremstillingen ligger høringsuttalelsen fra Kristiansand Havn KF der utfordringene blir nærmere gjengitt, og der det konkluderes med en klar anbefaling om å utelate arealene i Vestre Havn fra gatebruksplanens fase 1, og at de berørte områdene ikke blir gjenstand for tiltak som kommer i konflikt med havnetrafikken. Fase 2 vil kunne åpne for byutvikling og publikumsområder så frem det ikke kommer i konflikt med havnetrafikken. Fase 3 anses som perioden etter at containerterminalen er flyttet, og havnas interesser i området er begrenset til ferge- og cruisedriften.

Forslag til vedtak

Havnestyret slutter seg til høringsuttalelsen, og ber administrasjonen sende inn uttalelsen som Kristiansand Havn KF sitt innspill til kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, del 1 – endring av gatebruksplanen

Halvard Aglen
Havnedirektør

Mathias Bernander
Kommunikasjons- og samfunnskontakt

Vedlegg:

Høringsuttalelse Kristiansand Havn KF – kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn del 1 – endring av gatebruksplanen.